

Ystad Gymnasium

**Ystad Gymnasiums plan mot
diskriminering och kränkande
behandling
2022/2023**

Innehållsförteckning

Ystad Gymnasiums vision	3
Verksamhetsformer som omfattas av planen.....	3
Ansvariga för planen	3
Syfte med planen mot diskriminering och kränkande behandling	4
Om lagar och styrande dokument	4
Delaktighet i planens utformning.....	4
Förankring av planen.....	4
Utvärdering.....	5
Ansvarig för att årets plan utvärderas	5
Planen gäller under följande period	5
Utvärdering av föregående plan mot diskriminering och kränkande behandling	5
Utvärdering av förebyggande insatser läsåret 2021/2022	5
Utvärdering av främjande insatser läsåret 2021/2022	7
Kartläggning inför 2022/2023 läsårs plan	8
Förebyggande insatser för läsåret 2022/2023	9
Främjande insatser för läsåret 2022/2023	9
Rutiner för akuta situationer	10
Bilaga 1: Definition av diskrimineringsgrunderna	11

Ystad Gymnasiums vision

Nå din fulla potential hos oss!

Ystad Gymnasium står för hög **kvalitet** och **delaktighet** där varje individ, i en tillåtande kultur, utvecklar **kunskaper**, färdigheter och demokratiska värderingar. Detta innebär att undervisningen grundar sig på forskning och beprövad erfarenhet där vi lär oss av varandra. Tillsammans skapar vi en miljö som genomsyras av nyfikenhet och delaktighet som leder till utveckling, arbetsglädje och tillit. Eleverna förbereds för framtiden.

**NÅ DIN FULLA
POTENTIAL
HOS OSS!**

Alla elever har rätt att lära och utvecklas utifrån sina förutsättningar i en trygg miljö och bemötas med respekt. Därför är det viktigt att arbeta förebyggande mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Ystad Gymnasiums alla nationella och individuella program samt gymnasiesärskolan.

Ansvariga för planen

Samtliga rektorer på Ystad Gymnasium samt elevhälsan.

Rektor ansvarar för att:

- det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barn och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering utifrån de sju diskrimineringsgrunderna
- all personal, elever och vårdnadshavare får kännedom om planen
- när skolan får kännedom om att kränkande behandling, trakasserier och/eller diskriminering förekommer se till att utredning görs, åtgärder sätts in och att ärendet följs upp
- årligen upprätta, utvärdera och revidera planen i samarbete med personal och elever.

Personalen ansvarar för att:

- följa skolans plan och att åtgärder vidtas då kränkande behandling, trakasserier och/eller diskriminering misstänks/upptäckts
- föregå med gott exempel och agera vid misstanke om kränkningar, trakasserier och/eller diskriminering

Eleven ansvarar för att:

- ta del av och följa förhållningssätt/ordningsregler på skolan
- föregå med gott exempel
- vara delaktiga i elevdemokratiska processer
- uppmärksamma och påtala kränkande behandling, trakasserier och/eller diskriminering som kan förekomma på skolan

Syfte med planen mot diskriminering och kränkande behandling

Planen syftar till att främja barn och ungdomars lika rättigheter utifrån de sju diskrimineringsgrunderna (se bilaga 1). Planen ska vara ett levande verktyg och ska genomsyra vår verksamhet. All personal på Ystad gymnasium har ett ansvar att reagera och agera på handlingar som upplevs vara kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering samt arbeta förebyggande för allas lika värde.

Om lagar och styrande dokument

Elever omfattas av arbetsmiljölagen, skollagen samt diskrimineringslagen som anger huvudmans skyldigheter om denne får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Dessa är:

- kön
- könsidentitet eller könsuttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Formerna för diskriminering kan vara:

- direkt eller indirekt
- bristande tillgänglighet
- trakasserier
- sexuella trakasserier
- instruktioner att diskriminera är former av diskriminering

Delaktighet i planens utformning

Eleverna deltar genom att besvara olika enkäter och hälsosamtalet som ligger till grund för planens utformning. Värdegrunden, skolans ordningsregler och elevernas svar på olika enkäter informeras om samt diskuteras regelbundet på klasstid/mentorstid och via representanter i arbetslagsråd och skolråd. Eleverna representeras också i det systematiska arbetsmiljöarbetet genom elevskyddsombud.

Personalen deltar genom att utvärdera olika resultat under året och elevhälsan utvärderar planen varje år tillsammans med ansvariga rektorer i juni. Planen presenteras och diskuteras i augusti årligen vid personalmöten/APT.

Förankring av planen

Innehållet av planen förankras hos personalen genom en presentation vid terminsstart på personalmöte/APT. Planen konkretiseras för eleverna genom presentation av planen på klasstid,

arbetslagsråd och skolråd i samband med värdegrundsarbete och information om skolans ordningsregler.

Utvärdering

Planen ska utvärderas med delaktighet från elever och personal genom att:

- Personalen utvärderar och följer upp planen regelbundet vid personalmöten/APT
- Eleverna utvärderar planen regelbundet via skolrådet
- Skolan använder sig av en årlig enkät om diskriminering och kränkande behandling
- Skolan använder sig av nämndens årliga nöjdhetsindex
- Skolan använder sig av Skolinspektionens enkät som genomförs vartannat år
- Skolsköterskornas hälsosamtal där bl.a. frågor kring trygghet och trivsel avhandlas
- Kommunens elevhälsoundersökning/folkhälsoenkäten

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Alla rektorer vid Ystad Gymnasium samt elevhälsan

Planen gäller under följande period

Läsåret 2022/2023, 2022-08-11 till och med 2023-06-23

Utvärdering av föregående plan mot diskriminering och kränkande behandling

Personalen har under läsåret tagit del av olika resultat och diskuterat dessa löpande tillsammans med rektorer och elevhälsan. I början på året (2022) fick även alla elever på Ystad Gymnasium besvara en enkät med frågor om diskriminering och kränkande behandling. Underlaget har sedan utvärderats av samtliga kuratorer i samverkan med biträdande rektor på Ystad Gymnasium. Analysen genomfördes övergripande för hela Ystad Gymnasium samt för varje enskilt område.

Ystad Gymnasium har under läsåret haft cirka 1600 elever varav 1037 svarande på enkäten om diskriminering och kränkande behandling. Det innebär att svarsfrekvensen var cirka 65% vilket är lägre än förväntat och lägre än vår målsättning. I analysen framgår det att den låga svarsfrekvensen berodde delvis på att vissa enskilda klasser på enstaka program hade extremt låg svarsfrekvens.

Utvärdering av förebyggande insatser läsåret 2021/2022

På Ystad Gymnasium arbetar vi förebyggande för att skapa goda relationer och elevdelaktighet. Detta görs bl.a genom klassråd, arbetslagsråd och skolråd där elevernas tankar och frågor lyfts upp och tas vidare till ledningsgruppen vid behov. Skolan är uppdelad på två enheter med sammanlagt fem olika rektorsområden med elevhälsoteam (EHT) kopplat till respektive område. Ystad Gymnasium har ett övergripande årshjul med förebyggande insatser för hela skolan och varje område har sedan sitt eget årshjul med förebyggande insatser kopplat till det specifika områdets behov. Skolsköterskorna har enskilda hälsosamtal med eleverna som läggs in i årshjulet. Skolan har utöver elevhälsans personal även elev- och lärarassistenter för att kunna vara ett extra stöd för elever som är i behov av det.

Kulturgarantin

Via kulturgarantin får eleverna möjligheten att komma i kontakt med olika föreställningar och aktiviteter kopplat till ämnen som könsroller, normer och värderingar mm. Under hösten 2021 genomfördes kulturgarantin för eleverna på Ystad Gymnasium efter ett uppehåll på grund av pandemin. Kulturgarantin innehöll filmvisning och teaterupplevelser för elever i alla årskurser. Dessa upplevelser är utvalda för att skapa bra diskussioner kring normer och värdegrund.

Digitalisering

Ystad Gymnasium har under lång tid arbetat med att utveckla och stärka kompetenser och verktyg kopplat till digitalisering. Alla elever (och personal) har en egen dator, eller Ipad, som är anpassad till just dennes behov. Detta är en aktiv satsning man gjort under ett antal år. Elever med särskilt stora behov har hjälpmedel och program kopplade till sina behov för att klara sin utbildning. På gymnasiet har man satsat på olika former digitalt stöd och har två IT-koordinatorer anställda på skolan vilka arbetar mot alla enheter och stöttar både personal och elever i sin digitala kompetens. Vid terminsstart hade IT-pedagogerna en genomgång med alla nya ettor av programvaror och datorns funktion som ett led i att eleverna kan hantera sitt verktyg och på så vis underlätta deras studier.

Studiero

Studiero är en viktig förutsättning för att våra elever ska nå sina uppsatta mål. På Ystad Gymnasium har vi jobbat med kvalitet i undervisningen vilket innebär att vi via verksamhetsbesök och kursutvärderingar tittat extra mycket på hur pedagogerna skapar studiero. Vi har fokuserat extra mycket på generella anpassningar som placering i klassrummet t.ex. samt start och slut av lektionen. Vi tror att strukturen i klassrummet skapar tydliga förväntningar och ramar som underlättar vid undervisning för både elever och pedagoger.

Alla elever på Ystad Gymnasium fick genomföra utvärderingar av sin undervisning via en kursutvärdering och en sammanställning visar att hela 92% av eleverna instämmer helt eller i huvudsak på frågan om de erbjudits studiero och trygghet under sina lektioner.

Trygghet och trivsel

Under pandemin framkom det att eleverna önskade att arbeta med gruppkänslan i klassen då distansundervisningen inte främjade detta. Således har alla mentorer fått arbeta med gruppstärkande aktiviteter under hela läsåret. Förutom studiebesök och trivselaktiviteter så har det också varit viktigt med klassrumsplacering och att undervisande lärare bestämmer gruppkonstellationer. Vi har även kunnat återgå till det främjande arbetet som innefattat insatser som t.ex. säker på nätet och information samt samtal om skolans ordningsregler och värdegrund.

Uppmärksamma viktiga kalenderdagar

Vi uppmärksammar inte så många viktiga kalenderdagar. Nobeldagen uppmärksammades dock på det naturvetenskapliga programmet i form av en nobelmiddag.

Förbättringar av den fysiska skolmiljön

När kriget i Ukraina bröt ut beslutade Ystad Kommun att frigöra kommunens stora skyddsrum. Ystad Gymnasiums källare är ett av dessa vilket ledde till att möbler och annat temporärt lagrats i glasgången på Österport. Det har lett till en mer otillgänglig skolmiljö. Under vårterminen 2022 avslutades även de stora fönster- och takrenoveringarna på Österport, ett arbete som under perioder stört arbetsron. Det har också förekommit ett antal läckor i taket vilket påverkat vissa delar av elevernas skolmiljö.

Utvärdering av främjande insatser läsåret 2021/2022

Trygghet – respektfullt bemötande, likabehandling, tillitsfulla relationer

Introduktionsdagarna för åk 1 genomfördes genom en vandring i Ystads närområde. Klasserna promenerar tillsammans med klassmentorer och delar av elevhälsan och genomför olika aktiviteter. Genom de olika gruppövningarna lär de känna varandra, sina lärare och stärker på så sätt gruppgemenskapen. Det är en uppskattad dag för såväl elever som personal.

Värdegrundsarbete genomsyrar verksamheten

De flesta eleverna i årskurs 1 har fått information och samtal kring de juridiska och etiska spelreglerna på nätet. På grund av sjukskriven personal har tyvärr enstaka klasser inte fått ta del av denna aktivitet. Detta är inte enbart en viktig insats om lagar och regler utan även en grund för samtal om klassens gemensamma värdegrund.

Reflektioner om normer och värden

Detta sker kontinuerligt både i och utanför undervisningen genom klasstid, mentorstid och inom ramen för de olika kurserna. Det har också i samband med Kulturgarantin ingått ett uppföljningsarbete som behandlar normer och värden.

Elevers delaktighet

Klassråd, arbetslagsråd, skolråd har genomförts med regelbundenhet. Nämndens politiker har en stående inbjudan och vid tillfälle har vi haft skolans restaurangchef inbjuden. Skolan representeras också i Ungdomsfullmäktige. Beslut som skolrådet varit med och påverkat kring är exempelvis frågan om betalningssystem i skolans caféer. Vi har tyvärr sett en sämre uppslutning under vårterminen 2022 vilket kan bero på tiden för mötet men också en effekt av digitala möten under pågående pandemi. På yrkesprogrammen deltar elever även på programråden.

Elevintervjuer inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har genomförts på vissa av skolans rektorsområden. Eleverna i årskurs 1 var positiva till introduktionsdagarna. De upplever att det är skönt att få vara på skolan utan äldre elever för att lära känna lokaler och lärare. Friluftsdagen som anordnas är viktig för klassammanhållning, trygghet och trivsel. Eleverna påpekar dock vikten av att fortsätta med gruppstärkande aktiviteter under läsåret för att undvika att friluftsdagen blir en isolerad händelse. För att undvika grupperingar är det viktigt att arbeta med gruppen kontinuerligt.

Eleverna i årskurs 3 var väldigt nöjda med studieresor som gick att genomföra under deras gymnasietid. De upplever att hela deras gymnasietid påverkats av pandemin. Både i form av inställda studieresor och mindre närundervisning tillsammans med sina klasskamrater och lärare.

Kartläggning inför 2022/2023 läsårs plan

Varje vårtermin genomför samtliga elever på Ystad Gymnasium en nätbaserad enkät om diskriminering och kränkande behandling som utgår från de sju diskrimineringsgrunderna. I enkäten undersöks även andra trivsel- och trygghetsfaktorer för en bra skolgång. Resultaten från hälsosamtalen, nöjdhetsindex och Skolinspektionens granskning utvärderas och beaktats.

Enkäten om diskriminering och kränkande behandling sammanställdes och analyserades av alla kuratorer med tillsammans med biträdande rektor. Resultatet presenterades för ledningsgruppen som sedan planerar för eventuella åtgärder och insatser i respektive EHT.

Vid varje läsårs slut görs även en sammanfattning av antalet anmälda fall av kränkningar. Under läsåret 21/22 gjordes totalt 10 anmälningar om kränkande behandling på hela Ystad Gymnasium. Detta är en minskning av antalet anmälningar jämfört med läsåret 20/21 då det gjordes 18 anmälningar. Utifrån vårt system och vår hantering av anmälningar kan man, i dagsläget, inte plocka fram statistik kring kön. Det finns heller inget enkelt vis att på helhet plocka fram resultat huruvida utredningen visade om det var en kränkning eller ej. Detta är något att förbättra redan under kommande läsårs. Att antalet anmälningar om kränkande behandling är så pass få stämmer inte överens med elevernas svar i enkäten om diskriminering och kränkande behandling, där betydligt fler upplever att de blivit kränkta än antalet anmälningar som är gjorda.

Totalt svarade 1037 av 1605 elever på enkäten om diskriminering och kränkande behandling. Det är ca 65% av alla elever på Ystad Gymnasium vilket är ett lägre antal svarande än tidigare och en generellt låg svarsfrekvens. Det var framförallt elever på enheten Park som inte svarade och även vissa enskilda program var överrepresenterade gällande låg svarsfrekvens. Inför kommande läsårs behöver vi arbeta för tydlig information om enkätens betydelse inför arbetet med skolans värdegrund, arbetet mot diskriminering och kränkande behandling samt arbetet för en förbättrad arbetsmiljö.

När det kommer till respekt mellan lärare och elever samt mellan elever och elever är den generellt god och känslan av trygghet på skolan är hög. Endast 23 elever på Ystad Gymnasium känner sig otrygga, vilket är ca 2,2%. Vi vet dock inte hur dessa svar hade påverkats om alla elever hade svarat, mörkertalet kan vara stort.

Det framkommer att antalet kränkningar sticker ut i jämförelse med hot och våld eller annat. Fler tjejer har upplevt sig utsatta av kränkningar än killar. Däremot är det fler killar som upplevt hot eller våld. Bland de olika frågorna i enkäten kring diskriminering, kränkande behandling, hot och våld så utmärker sig svaren på frågan om man utsatts för bilder på sociala medier/sms med sexuell koppling på skoltid. Totalt svarade 134 elever att de varit utsatta för detta och dubbelt så många tjejer som killar svarar att de blivit utsatta. Det går att anta att det händer mycket över sociala medier som skolan inte har kännedom kring. Arbetet kring värdegrundsfrågor och de juridiska samt etiska aspekterna i "säker på nätet" är viktigt att fortsätta med. Negativt språkbruk och kommentarer om utseende är också något fler tjejer känner sig utsatta för. Klassledarskapet och arbetet med att all personal i skolans lokaler reagerar och agerar på negativt språkbruk och kommentarer är fortsatt viktigt och prioriterat.

Vad gäller kontakt, hjälp och återkoppling så var det sammanfattningsvis på hela Ystad Gymnasium endast 33% som kontaktade någon i skolan medan 20% kontaktade någon utanför skolan och hela 57% valde att inte kontakta någon alls. Anledningarna är främst att de inte känner något förtroende för personalen samt att de inte vet vart de ska vända sig. På frågan om eleverna anser sig ha fått hjälp så anser 60% av eleverna att de har fått hjälp när de kontaktat någon.

Det är viktigt att diskussionen om värdegrund och arbetet mot diskriminering och kränkande behandling drivs av all pedagogisk personal som är närmst eleverna. Utöver det behöver även elevhälsan vara delaktig i det förebyggande och främjande arbetet samt skapa goda relationer så att eleverna känner sig bekväma med att vända sig till dem. Förutom att skolan behöver höja svarsfrekvensen på enkäten om diskriminering och kränkande behandling brister skolan i informationen kring skolans rutiner, arbetsgång och konsekvenser. Eleverna svarar att de vet vad en diskriminering och kränkande behandling är men de vet inte vart de ska vända sig eller hur arbetsgången eller rutinen för ett ärende är. Informationen behöver tydliggöras för personal och elever.

Förebyggande insatser för läsåret 2022/2023

Kulturgarantin

Studiero

Uppmärksamma viktiga kalenderdagar

Förbättringar av den fysiska skolmiljön

Information om- och insatser mot diskriminering och kränkande behandling

Fortbildning i HBTQIA+

Främjande insatser för läsåret 2022/2023

Trygghet – respektfullt bemötande, likabehandling, tillitsfulla relationer

- Introduktionsdagar för årskurs ett

Värdegrundsarbete genomsyrar verksamheten

- Säker på nätet

Reflektioner om normer och värden

- Genomförs i och utanför undervisningen

Elevers delaktighet

- Klassråd, arbetslagsråd, skolråd genomförs med regelbundenhet
- Elevintervjuer inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet
- Elevintervjuer med årskurs 1 om introduktionen till gymnasiet
- Elevintervjuer med årskurs 3 om gymnasietiden

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Ystad Gymnasium ska det råda nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Det åligger all personal att uppmärksamma och agera på alla signaler eller tendenser till trakasserier och kränkande behandling.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

I första hand kan man vända sig till mentorn eller annan pedagogisk personal, i andra hand kurator och i tredje hand skolsköterska. Ta kontakt via V-klass eller se kontaktuppgifter på www.ystadgymnasium.se.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1. Om någon elev uttrycker att hen har blivit utsatt ska den personal som fått kännedom om detta göra anmälan till rektor.
2. Rektor som fått kännedom om att en elev har blivit utsatt anmäler detta till huvudman.
3. Rektor eller av rektor utsedd person utreder skyndsamt samt dokumenterar omständigheterna på avsedd blankett. Av utredningen ska framgå om kränkande behandling har konstaterats eller inte.
4. I samband med utredning ska vårdnadshavare till omyndig elev kontaktas. När berörda personer påverkas av hedersrelaterade omständigheter ska personalen överväga konsekvenser av att vårdnadshavare kontaktas.
5. Återkoppling sker till rektor som beslutar om eventuella åtgärder.
6. Åtgärderna följs upp enligt beslut.
7. Rektor rapporterar åter till huvudmannen och dokumenterar i Prorenata.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. Om en elev känner sig kränkt av personal ska detta omedelbart rapporteras till rektor.
2. Rektor anmäler detta till huvudman.
3. Rektor eller av rektor utsedd utreder skyndsamt samt dokumenterar omständigheterna på avsedd blankett. Av utredningen ska framgå om kränkande behandling har konstaterats eller inte.
4. I samband med utredning ska vårdnadshavare till omyndig elev kontaktas.
5. Återkoppling sker till rektor som beslutar om eventuella åtgärder.
6. Åtgärderna följs upp enligt beslut.
7. Rektor rapporterar åter till huvudman och dokumenterar i Prorenata samt Winlas.

Rutiner för uppföljning

Efter uppföljningen och avslutade åtgärder är det viktigt att den utsatte känner sig trygg och att hen vet vart den ska vända sig om det händer igen.

Bilaga 1: Definition av diskrimineringsgrunderna

Diskriminering är ett övergripande begrepp för och kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna.

De sju diskrimineringsgrunderna är:

Kön

Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Begreppet omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Det kan vara till följd av en skada eller en sjukdom som fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning

Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning.

Ålder

Ålder innebär uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering.

Annan kränkande behandling

Annan kränkande behandling innebär ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som *inte* har koppling till diskrimineringsgrunderna. Det kan vara mobbning men även enstaka händelser som uttrycks fysiskt och/eller verbalt, via bilder/texter samt genom psykosociala handlingar.

Mobbning

När en person blir utsatt för upprepade negativa handlingar från en eller flera personer. Där maktbalansen är förskjuten till mobbarens fördelar och den utsatte är i underläge. Det är den enskilde individens upplevelser som räknas. Enstaka handlingar är inte mobbning.

Ystad Gymnasium